

sygn. akt I ACz 1226/13

POSTANOWIENIE

Dnia 6 sierpnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: SSA Andrzej Struzik (spr.)

Sędziowie: SSA Zbigniew Ducki

SSA Teresa Rak

po rozpoznaniu w dniu 6 sierpnia 2013 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku K. S.

przy uczestnictwie J. G.

o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu państwa obcego

na skutek zażalenia wnioskodawczynie K. S. na zarządzenie Przewodniczącego składu orzekającego w Sądzie Okręgowym w Krakowie z dnia 4 maja 2013 r., sygn. akt I Co 92/13

postanawia:

uchylić zaskarżone zarządzenie.

sygn. akt I ACz 1226/13

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 6 sierpnia 2013 r.

Zarządzeniem z dnia 4 maja 2013 r., sygn. akt I Co 92/13, Przewodniczący składu orzekającego w Sądzie Okręgowym w Krakowie zwrócił wniosek K. S. o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu państwa obcego, tj. jednolitego nakazu płatności alimentów wydanego przez Sąd Okręgowy Hrabstwa Cook, Stan Illinois, Wydział Hrabstwa ds. Rodziny nr (...), zgodnie z którym J. G. winien płacić K. S. kwotę 150 USD tygodniowo tytułem alimentów na dzieci oraz kwotę 50 USD tygodniowo na poczet zaległych alimentów wynoszących na dzień 15 lipca 2006 r. 5 550 USD, tj. łącznie kwotę 200 USD tygodniowo, począwszy od dnia 20 maja 2011 r.

W uzasadnieniu zarządzenia Przewodniczący wskazał, że w dniu 3 kwietnia 2013 r. pełnomocnik wnioskodawczynie otrzymał wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wniosku poprzez przedłożenie dokumentu stwierdzającego, że nakaz płatności jest prawomocny wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem na język polski (art. 1151 §2 k.p.c. w zw. z art. 1147 §1 k.p.c.), dokumentu stwierdzającego, że pismo wszczynające postępowanie zostało doręczone uczestnikowi (art. 1151 §2 k.p.c. w zw. z art. 1147 §2 k.p.c.) i dokumentu stwierdzającego, że orzeczenie jest wykonalne w państwie, z którego pochodzi (art. 1151 §1 k.p.c.) w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu wniosku. Do dnia wydania zarządzenia wymienione dokumenty nie zostały jednak przez wnioskodawczynię przedłożone, co uzasadnia zwrot złożonego wniosku (art. 130 §2 k.p.c.).

Powyższe zarządzenie zostało zaskarżone w całości zażaleniem przez wnioskodawczynię, która podniosła zarzut naruszenia prawa procesowego, tj. art. 1143 §1 k.p.c. w zw. z art. 1151 k.p.c., poprzez zaniechanie ustalenia i

zastosowania prawa obcego w sytuacji, gdy podjęcie tych czynności z urzędu przez Sąd było w niniejszej sprawie konieczne, albowiem z samej treści przedłożonego przez wnioskodawczynię nakazu płatności alimentów, a także z prawa, na podstawie którego wydano to orzeczenia, wynika, iż jest ono wykonalne w państwie, z którego pochodzi.

W uzasadnieniu zażalenia wnioskodawczyni podniosła, że informacje, których potwierdzenia zażądał Przewodniczący, wzywając wnioskodawczynię do przedłożenia ww. dokumentów, wynikają z samej treści orzeczenia przedłożonego przez wnioskodawczynię. W orzeczeniu tym stwierdzono bowiem, że „sądowi służy właściwość w sprawie oraz wobec stron, a stosowne powiadomienie zostało przekazane za pośrednictwem poczty Stanów Zjednoczonych dnia 14 kwietnia 2011 r.”. Nadto, w części orzeczenia zatytułowanej „Inne postanowienia” wpisano skrót „c/o”, który oznacza nakaz wykonalności. Należy zatem przyjąć, że omawiany nakaz płatności alimentów jest wykonalny w Stanach Zjednoczonych i nie ma potrzeby uzyskiwania dodatkowego dokumentu potwierdzającego tę okoliczność. Tym bardziej, iż jest to praktycznie niemożliwe, gdyż prawo, na podstawie którego wydano orzeczenie, nie przewiduje instytucji tożsamej z polską klauzulą wykonalności. Wnioskodawczyni podkreśliła również, iż uwaga o prawidłowym powiadomieniu za pośrednictwem poczty Stanów Zjednoczonych jest wystarczająca dla ustalenia, iż pozew został skutecznie doręczony.

Zdaniem wnioskodawczyni, z regulacji art. 1143 §1 k.p.c. wynika, iż Sąd jest zobowiązany z urzędu ustalić i zastosować prawo obce. Oznacza to, że jeżeli Sąd miał wątpliwości co do wykonalności przedłożonego orzeczenia w państwie, z którego ono pochodzi, to winien w pierwszej kolejności określić, w jaki sposób regulowana jest kwestia wykonalności orzeczeń w prawie i praktyce sądowej Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, a dopiero, stosownie do wyników tych ustaleń, żądać od strony uzupełnienia złożonego wniosku.

W oparciu o przedstawioną argumentację wnioskodawczyni wniosła o uchylenie zaskarżonego zarządzenia.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie należało uznać za uzasadnione.

Z treści regulacji art. 1151 §2 k.p.c. w zw. z art. 1147 §1 i §2 k.p.c. wynika niewątpliwie, iż wnioskodawca zobowiązany jest co do zasady dołączyć do wniosku o nadanie klauzuli wykonalności orzeczeniu sądu państwa obcego dokument stwierdzający, że orzeczenie jest wykonalne w państwie, z którego pochodzi oraz dokument stwierdzający, że orzeczenie jest prawomocne, a w sytuacji, gdy orzeczenie zostało wydane w postępowaniu, w którym pozwany nie wdał się w spór co do istoty sprawy, również dokument stwierdzający, że pismo wszczynające postępowanie zostało pozwanemu doręczone. W art. 1147 §1 pkt 2 k.p.c. i art. 1151 §2 k.p.c. przewidziano jednak również wyjątki od tej zasady, wskazując iż przedłożenie odrębnych dokumentów w kwestii prawomocności i wykonalności orzeczenia nie jest konieczne, o ile wykonalność i prawomocność wynikają z treści orzeczenia albo w przypadku wykonalności również z prawa danego państwa obcego. Podobnego wyjątku nie przewidziano wyraźnie w art. 1147 §2 k.p.c. dotyczącego dokumentu potwierdzającego doręczenie pozwanemu pisma wszczynającego postępowanie. Należy jednak przyjąć, iż również ta okoliczność może wynikać z treści orzeczenia, któremu ma zostać nadana klauzula wykonalności. Jest ono bowiem niewątpliwie dokumentem w rozumieniu wspomnianego przepisu.

W związku z powyższym zauważyć należy, że w treści wniosku z dnia 28 lutego 2013 r. wnioskodawczyni powołała się na przedstawione wyjątki od wymogu przedstawiania odrębnych dokumentów stwierdzających prawomocność, wykonalność i fakt doręczenia pozwanemu pisma inicjującego sprawę. Mianowicie wskazała, że na stronie czwartej orzeczenia w punkcie „Inne postanowienia” wpisano skrót „o/c”, który jej zdaniem oznacza nakaz wykonalności świadczący zarówno o prawomocności, jak i o wykonalności orzeczenia. To twierdzenie znajduje częściowo oparcie w treści tłumaczenia orzeczenia sądu państwa obcego sporządzonego przez przysięgłego tłumacza, który skrót „o/c” przetłumaczył właśnie jako „nakaz wykonalności”, a także we fragmencie orzeczenia, w którym wskazano, że sprawa nie będzie miała dalszego ciągu, w związku z czym pozwany nie otrzyma dalszych powiadomień z nią związanych, co sugeruje niedopuszczalność wniesienia odwołania. W kwestii doręczenia pozwanemu odpisu pisma odpowiadającego swym charakterem pozwowi wnioskodawczyni podała natomiast, że sąd amerykański w treści orzeczenia stwierdził,

iż dłużnik został należycie poinformowany o terminie rozprawy, z czego należy wnosić, iż otrzymał on również pismo inicjujące tę sprawę.

Odniesienie się przez wnioskodawczynię do wyżej wymienionych kwestii w treści wniosku oznacza, że bez zbadania poprawności jej twierdzeń co do określonego sposobu rozumienia wskazanych fragmentów orzeczenia sądu państwa obcego nie było możliwe przyjęcie, iż wnioskodawczyni nie uczyniła zadość wymaganiom formalnym jakie przywołane wyżej przepisy k.p.c. stawiają wnioskowi o nadanie klauzuli wykonalności orzeczeniu sądu państwa obcego. Rację ma zatem wnioskodawczyni, że Przewodniczący, o ile wyżej przedstawione twierdzenia wnioskodawczyni uznawał za nieprzekonujące albo przynajmniej wątpliwe, winien z urzędu ustalić treść prawa obcego albo praktyki sądów amerykański stanu Illinois w kwestii stwierdzania prawomocności i wykonalności orzeczeń, tj. zwłaszcza ustalić, jakie znaczenie dla tych kwestii ma przywoływany przez wnioskodawczynię skrót „c/o” jak również ustalić, jakie znaczenie w kontekście ustalenia, czy pozwany otrzymał przed rozprawą pismo inicjujące daną sprawę, ma zawarta w orzeczeniu informacja, że przed rozprawą stronom, czyli również pozwanemu, przekazane zostało w określonej dacie powiadomienie za pośrednictwem poczty Stanów Zjednoczonych. Zaniechanie zbadania tych kwestii powoduje, że zaskarżone zarządzenie należy uznać co najmniej za przedwczesne. Zostało ono bowiem oparte na nieprawidłowym założeniu, iż obowiązek przedstawienia odrębnych dokumentów, o których mowa w przywołanych wyżej przepisach k.p.c., ma charakter bezwyjątkowy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 386 §1 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c.